

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022 - 9. volební období*

66

USNESENÍ

*výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu
z 13. schůze ze dne 14. června 2022*

k financování rozvoje školské infrastruktury z IROP 2021-2027

Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu po vypsání informací ministra školství, mládeže a tělovýchovy Petra Gazdika a náměstka ministra pro místní rozvoj Zdeňka Semoráda, zpravodajské zprávě posl. Davida Šimka a po rozpravě

I. bere na vědomí poskytnutou informaci o návrhu finanční alokace v rámci IROP 2021 - 2027 na podporu rozvoje vzdělávací infrastruktury.

II. žádá Poslaneckou sněmovnu, aby vyzvala vládu ČR, aby k potřebnému navýšení kapacit a modernizaci odborného zázemí mateřských, základních a středních škol, které se dlouhodobě potýkají s nedostatkem kapacit a podfinancováním, hledala finanční prostředky pro jejich podporu také v rámci národních zdrojů;

III. žádá Poslaneckou sněmovnu, aby vyzvala vládu ČR, aby nečerpané finanční prostředky z IROP a případně dalších operačních programů zjištěné v průběhu implementace programového období 2021 - 2027 přesunula právě na podporu SC 4.1 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury;

III. zmocňuje předsedu výboru posl. Iva Vondráka, aby toto usnesení:
- předložil předsedkyni Poslanecké sněmovny Markétě Pekarové Adamové;
- požádal předsedkyni Poslanecké sněmovny Markétu Pekarovou Adamovou, aby zařadila bod do návrhu programu nejbližší řádné schůze Poslanecké sněmovny.

David Šimek
zpravodaj

Zdeněk Kettner, v. r.
ověřovatel
výboru pro vědu, vzdělání,
kulturu, mládež a tělovýchovu

Ivo Vondrák, v. r.
předseda
výboru pro vědu, vzdělání,
kulturu, mládež a tělovýchovu

Důvodová zpráva

Dne **16. května 2022** Evropská komise oficiálně schválila **Dohodu o partnerství pro Českou republiku**, čímž byla oficiálně zahájena implementace programového období 2021-2027 a během června a července se očekává formální schválení všech 9 operačních programů ze strany Evropské komise a následně také první jednání Monitorovacích výborů jednotlivých operačních programů, kterých dojde ke schválení jejich nastavení, vnitřních alokací, kritérií výzev a podmínek pro žadatele.

Největším operačním programem, který má zároveň největší význam pro obce, města a regiony, je Integrovaný regionální operační program (IROP 2021-2027), v rámci něhož je podporována celkem 7 Priorit. V rámci Priority 4 Zlepšení kvality a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb, vzdělávací infrastruktury a rozvoj kulturního dědictví budou **v rámci Specifického cíle 4.1 Vzdělávací infrastruktura** podporovány následující aktivity:

- Mateřské školy
- Základní školy
- Střední a vyšší odborné školy,
- Zájmové a neformální vzdělávání a celoživotní učení
- Školská poradenská zařízení a vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle par.16 odst. 9 školského zákona a střediska výchovné péče

Předmětem tohoto materiálu je řešení podpory kapacity předškolního a základního vzdělávání, především posilování jeho kapacit, kde byla dohodnuto rozdělení alokace mezi jednotlivé aktivity (viz tabulka).

Podpora vzdělávací infrastruktury z IROP (návrh květen 2022)

Aktivita SC	IROP 2014 - 2020		IROP 2021 - 2027		změna %
	% alokace	alokace EFRR	% alokace	alokace EFRR	
MŠ	23,7	5 083 183 315 Kč	25	3 517 671 449 Kč	1,3
ZŠ	44,1	9 468 979 360 Kč	43	6 050 394 893 Kč	-1,1
SŠ	23,6	5 060 646 621 Kč	22	3 095 550 875 Kč	-1,6
Neformální vzd.	5,5	1 181 454 682 Kč	5	703 534 290 Kč	-0,5
speciální vzd., poradny	3,0	653 322 605 Kč	5	703 534 290 Kč	2,0
SC celkem	100,0	21 447 586 582 Kč	100	14 070 685 797 Kč	0,0

Rozdělením finanční alokace se zabývaly opakovaně zájmová sdružení územních samosprávných celků. Asociace krajů ČR požaduje navýšení podpory středních škol z dosud plánovaných 22 % na 30% s tím, že na základní školy by mělo být ponecháno alespoň 35% alokace na posilování kapacit základních škol. K navýšení alokace pro SŠ nicméně došlo již v březnu 2020 na základě jednání Asociace krajů, MMR a MŠMT, a to z původně navrhovaných 15 % na současných 22 %. Se snížením alokace na ZŠ či MŠ naopak nesouhlasí Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv.

Nedostatečné kapacity mateřských a základních škol jsou dlouhodobým problémem napříč republikou. Zejména alokace na zvýšení kapacit v mateřských školách přitom vychází z detailní analýzy dat. MŠMT v září roku 2021 schválilo dokument Demografická predikce pro oblast kapacit mateřských škol zřizovaných obcí nebo dobrovolným svazkem obcí v jednotlivých ORP v období školních roků 2021/2022 – 2023/2024. Navýšení kapacit mateřských škol bude podporováno v SO ORP, kde byla na základě analýzy obsazenosti MŠ a demografického vývoje identifikována nedostatečná kapacita MŠ pro umístění dětí do 3 let a starších dětí. Na základě uvedených dat a doporučení MŠMT budou v IROP individuální výzvy při vyhlášení zacíleny na SO ORP v přechodových regionech a mírně rozvinutých regionech se skóre 4 a vyšším.

Problém kapacit mateřských a základních škol ještě prohloubila současná uprchlická vlna zapříčiněná konfliktem na Ukrajině. Z registrovaných uprchlíků ve věku 3-5 let je nyní v mateřských školách zapsáno jen 19,1%, v základních školách 37,8 %. Podle predikce MŠMT hrozí nedostatek míst pro 3-5 leté děti v nadcházejícím školním roce v 61 ze 206 českých ORP, v případě ZŠ hrozí nedostatek zejména v Praze, Středočeském a Pardubickém kraji. Podpora navýšení kapacit z IROP 2021-2027 je tedy jednou ze zásadních možností tuto situaci řešit. Avšak vzhledem očekávané vysoké absorpční kapacitě v území (převís žádostí o podporu) je alokace na MŠ a ZŠ a také SŠ v SC 4.1 nedostatečná, je nutné ji navýšit a hledat dodatečné finanční zdroje.

Např. v případě aktivity MŠ je plánovaná alokace ve výši 3,5 mld v rámci SC 4.1 IROP 2021-2027 Kč, avšak aby byla uspokojena očekávaná absorpční kapacita a bylo možné podpořit žadatele z potřebných regionů (i z ORP se skóre 4 a vyšší, skóre dle Demografická predikce pro oblast kapacit mateřských škol, MŠMT), je nutné dle MŠMT navýšit alokaci o dalších 1,5 mld. Kč. Se stejným problémem nedostatečné alokace se potýkají také aktivity ZŠ a SŠ.

Jedním z možných řešení je realokace nečerpaných prostředků z jiných specifických cílů IROP nebo dalších operačních programů, které budou identifikovány v rámci pravidelných přezkumů čerpání v průběhu implementace programového období 2021-2027. Dále, vzhledem k aktuálnímu přetížení kapacit ZŠ a MŠ z důvodu umístění dětí ukrajinských uprchlíků, dlouhodobému problému nedostatečných kapacit zvláště v určitých regionech ČR a chronickému dlouhodobému podfinancování českého školství (včetně středního) je žádoucí, aby vláda hledala finanční prostředky také v rámci národních zdrojů.

Vzhledem k dlouhodobému podfinancování regionálního školství a vzhledem k současné kritické situaci související s uprchlickou vlnou z Ukrajiny je tedy žádoucí, aby vláda a příslušná ministerstva navýšila alokaci na ve SC 4.1 IROP nebo z jiných dotačních titulů zajistila financování navýšení kapacit regionálního školství.